

Podsumowanie procedury środowiskowej

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego

Tomaszów Mazowiecki-Opoczno

na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku

PODSUMOWANIE

sporządzone zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)
do „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki-Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Opracowanie:

DELTA PARTNER

STOWARZYSZENIE WSPIERANIA
INICJATYW GOSPODARCZYCH

Podstawa prawna

Do opracowywania „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki-Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przystąpiono na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą - Miasto Tomaszów Mazowiecki a Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Gospodarczych Delta Partner z siedzibą w Cieszynie.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), do przyjętego dokumentu dołącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1. ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. opinie właściwych organów (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego);
3. zgłoszone uwagi i wnioski;
4. wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
5. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Do zaproponowanych rozwiązań należy podać uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru. Warianty alternatywne należy rozważyć w taki sposób, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Podczas oceny rozwiązań alternatywnych zastosowano kompleksowe podejście, a także zwrócono uwagę na lokalne uwarunkowania i interesy społeczne, a także końcowy wpływ działań na środowisko przyrodnicze.

Dla zadań zawartych w projekcie Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki - Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku można zaproponować następujące działania alternatywne:

- Zmiana lokalizacji danego działania.
- Zmiana technologii realizacji zadania.
- Wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania.
- Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego.
- Rezygnacja z realizacji inwestycji, co może spowodować problemy w zakresie spełnienia wymogów prawnych w zakresie wyznaczonych wskaźników;
- Innym sposobem realizacji/prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne), w sposób jak najmniej oddziałujący na poszczególne elementy środowiska, dobra materialne, ludzi i zabytki,
- Modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstępnie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zadania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki - Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru gminy, która jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty.

Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz brak możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112). Projekt Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki - Opoczno jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru funkcjonalnego, która jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

W przypadku inwestycji, których lokalizacja jeszcze nie jest znana, dopiero w momencie poznania konkretnej lokalizacji, będzie można przewidzieć rodzaj i skalę oddziaływań. Znając rodzaj planowanych zadań oraz ich lokalizację (m.in. w stosunku do obszarów prawnie chronionych, lasów oraz dolin rzek) można przewidzieć rodzaj i skalę oddziaływań związanych z realizacją założeń dokumentu. Wtedy można zaplanować, które obszary należy pozostawić wolne od zainwestowania z uwagi na np. możliwe wystąpienie znaczących oddziaływań na środowisko. W przypadku natomiast, kiedy nie można zastosować działań alternatywnych należy zastosować takie rozwiązania, których wdrożenie wyeliminuje lub ograniczy do minimum negatywny wpływ planowanych zadań na środowisko.

Efekty braku realizacji Strategii zależne są od rodzaju poszczególnych zadań. Można przyjąć, że brak realizacji zadań związanych z tworzeniem zielonej infrastruktury będzie miało negatywny wpływ na retencjonowanie wód opadowych, rośliny oraz zwierzęta. Może także spowodować nasilenie się zjawiska tzw. „miejskiej wyspy ciepła” na terenach miejskich. Brak rozwoju retencji wodnej może w przypadku pogłębienia się zjawiska suszy, uniemożliwić utrzymanie przy życiu cennych ekosystemów i organizmów. Brak realizacji zadań związanych z tworzeniem ścieżek pieszorowerowych skutkuje zwiększeniem się emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza oraz zwiększeniem poziomu hałasu komunikacyjnego, co będzie związane z większą ilością wybierającą indywidualny transport samochodowy kosztem transportu rowerowego. Brak rozwoju transportu niskoemisyjnego transportu

może mieć negatywny wpływ na stan jakości powietrza oraz klimat akustyczny. Brak montażu paneli fotowoltaicznych oraz poprawy efektywności energetycznej budynków spowoduje pogorszenie się jakości powietrza, wód oraz stanu gleb, wpłynie także negatywnie na żywe organizmy. Brak termomodernizacji budynków oraz modernizacji energetycznej doprowadzi do dalszego spalania paliw generujących znaczne ilości zanieczyszczeń, a w obliczu sytuacji wyjątkowych niosących za sobą ryzyko wzrostu inflacji i ubóstwa – wzrasta ryzyko wykorzystywania odpadów oraz paliw złej jakości do celów energetycznych.

Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Dla dokumentu „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki-Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku” przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem WOOŚ.411.247.2024.MGw z dnia 9 lipca 2024 r. oraz Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie pismem o sygnaturze NS OZNS.9022.257.2024.DWŁ z dnia 18 czerwca 2024 uzgodnili zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana zgodnie z art. 51 oraz art. 52 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), w tym:

1. zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowiące załącznik do prognozy,

- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2. określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.),
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru — rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto w Prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono:

- a) Określenie zasięgu znaczących oddziaływań generowanych ustaleniami projektu dokumentu.
- b) Identyfikację analizę i ocenę oddziaływań generowanych ustaleniami projektu dokumentu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w szczególności analizując wpływ na ochronę obszarów Natura 2000.
- c) Wnioskowanie, czy ustalenia zawarte w projekcie dokumentu nie spowodują działań wymienionych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz czy zachodzą przesłanki zawarte w art 34 ww. ustawy.

Prognoza oddziaływania na środowisko zgodnie z wyznaczonym zakresem dodatkowo zawiera:

- identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań generowanych zapisami projektu dokumentu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także na cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.) oraz cele, przedmioty i zakazy obowiązujące w odniesieniu do form ochrony przyrody i otulin.
- szczegółową analizę możliwości negatywnego oddziaływania przewidywanych przez projekt dokumentu zapisów na cele ochrony, przedmioty ochrony, integralność obszarów i spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w kontekście zapisów art. 33 ustawy o ochronie przyrody.
- identyfikację, analizę i ocenę oddziaływania generowanego zapisami projektu dokumentu na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych oraz obejmować analizę możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza dla zidentyfikowanych części wód.
- analizę odporności ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych, jak i analizę oddziaływania zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu. Powyższa analiza winna również uwzględniać wpływ projektu dokumentu na różnorodność biologiczną i inne elementy środowiska.

- identyfikację obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie objętym projektem dokumentu. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska powinna być przeprowadzona na podstawie dostępnych i aktualnych źródeł informacji istotnych dla oceny zagrożenia zanieczyszczeniem gleby lub ziemi na danym terenie oraz dostępnych i aktualnych badań zanieczyszczenia gleby i ziemi substancjami powodującymi ryzyko.

Opinie właściwych organów

Opracowany dokument „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki-Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został przekazany do zaopiniowania do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Pismem o sygnaturze WOOŚ.410.16.2025.MGw z dnia 27 stycznia 2025 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zaopiniował bez uwag projekt „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki-Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku”.

Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi pismem o sygnaturze NS OZNS.9022.35.2025.DWŁ z dnia 6 lutego 2025 r. zaopiniował pozytywnie projekt „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki-Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Poniżej przedstawiono wnioski, które przedstawił Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi:

1. Przedsięwzięcia zakładające podjęcie działań z zakresu termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej na terenie MOF przyczynią się do zmniejszenia zapotrzebowania budynków na energię oraz pozwoli na zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery i ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza.
2. Z „Prognozy oddziaływania na środowisko...” sporządzonej dla przedmiotowego dokumentu wynika, iż potencjalne ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. budową i modernizacją obiektów czy budową dróg

rowerowych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

3. W ocenie Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zrealizowanie zamierzeń projektu „Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki - Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku” ograniczy do minimum negatywny wpływ planowanych funkcji na środowisko, a tym samym na zdrowie ludzi, co potwierdzają informacje zawarte w dołączonej „Prognozie oddziaływania na środowisko”.

Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa

Zgodnie z art. 30 i w związku z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1112 ze zm.). Burmistrz Opoczno jako reprezentant Lidera Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki – Opoczno, zapewnił mieszkańcom MOF możliwość zapoznania się z projektem *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki-Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z obwieszczeniem Burmistrza Opoczno z dnia 7 lutego 2025 r. uwagi i wnioski do projektu Strategii Rozwoju wraz z prognozą oddziaływania na środowisko mogły być wnoszone w terminie do 11 lutego 2025 r.

Uwagi i wnioski można było składać w formie ustnej, pisemnej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego:

- pisemnej na formularzu osobiście lub pocztą na adres Urzędu Miejskiego w Opocznie, ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno oraz w siedzibach gmin wchodzących w MOF Tomaszów Mazowiecki-Opoczno;
- ustnej do protokołu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Opocznie, ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno oraz w siedzibach gmin wchodzących w MOF Tomaszów Mazowiecki-Opoczno;

- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: natalia.maicka@um.opoczno.pl;
- za pomocą formularza on-line: https://ankieta.deltapartner.org.pl/tomaszow_mazowiecki_opoczno_progniza_oos

W trakcie trwania konsultacji wpłynęły 1 uwaga.

Podmiot zgłaszający: członek Zespołu Doradczego ZIT	
1. Część dokumentu Prognozy, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona): OOŚ Strategia ZIT Tomaszów Maz. – Opoczno: Rozdział 5.3, pkt. 5 str. 14 (i potem jego pochodne - stworzenie odpowiednio koncepcji do propozycji poniższych) 2. Dotychczasowy zapis w Prognozie: Przedsięwzięcie zintegrowane 5. Rozwój transportu niskoemisyjnego (PZ. 5): - Projekty podstawowe: - Opoczyńskie ekomobilne; - Transport niskoemisyjny/bezemisyjny; 3. Proponowany zmieniony zapis: Przedsięwzięcie zintegrowane 5. Rozwój transportu niskoemisyjnego (PZ. 5): - Projekty podstawowe: - Opoczyńskie ekomobilne; - Transport niskoemisyjny/bezemisyjny; - Zwiększenie mobilności międzymiastowej (nowoczesna infrastruktura międzymiastowa Tomaszów Maz. - Opoczno i jej wpływ na rozwój regionu oraz zmniejszenie obciążenia środowiska (hałas, zanieczyszczenie) 4. Uzasadnienie uwagi: Tworząc projekt stawiający na rozwój inwestycji terytorialnych dwóch głównych miast w projekcie powinno się uwzględnić możliwość ich szybkiego połączenia w zakresie komunikacji - transportu. Priorytetem powinno być powstanie planu zagospodarowania przestrzennego między Tomaszowem a Opoczmem uwzględniającego nowe szybkie połączenie tych miejscowości z uwzględnieniem środowiska naturalnego, jak również możliwości powstawania firm (tereny inwestycyjne), rozwój rolnictwa (terenów pod inwestycje rolnicze - ферmy, ubojnie, hodowle ekologiczne), osiedli mieszkaniowych, w specjalnych strefach zieleni i naturalnej "głuszy środowiska". W tym zakresie powinna powstać: a) nowa droga lub znacząco zmodernizowana droga DW713 omijająca centrum poszczególnych miejscowości (wsi), tym bardziej, że w niedługim czasie powstanie koncepcja drogi dwupasmowej z Łodzi do węzła Kozenin. Przy odpowiednim przesunięciu tej projektowanej drogi z Łodzi (wciąż trwają konsultacje, wstępne prace projektowe - jest możliwość zmiany koncepcji) w okolicy węzła łączącego DW713 z DK12 (w niedalekiej odległości Ładowiska HEMS LPR) można stworzyć bardzo szybkie połączenie dwóch głównych	Uwaga dotyczy planu ZIT – propozycja rozszerzenia zakresu przedsięwzięcia zintegrowanego nie została uwzględniona w projekcie Strategii. Część, której dotyczy uwaga, stanowi bowiem plan wdrażania zintegrowanych inwestycji terytorialnych w odniesieniu do założeń Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 oraz uwzględnia wytyczne określone w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu. Zaproponowane w treści uwagi opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego nie wpisuje się w katalog przedsięwzięć wspieranych w ramach Działania FELD.03.03 Mobilność miejska - ZIT Sieradz-Zduńska Wola – Łask. Aspekty poruszone w treści uwagi zostały jednak zidentyfikowane w Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego: Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, Gminy Opoczno i Gminy Lubochnia (SUMP), który stanowi bardziej szczegółowy plan rozwoju sieci transportowej w MOF. W ramach SUMP określono działania takie jak 1.5. Poprawa parametrów sieci kolejowej, w tym budowa nowych przystanków, 4.8. Budowa oraz przebudowa niezbędnych odcinków drogowych, czy 7.1. Racjonalizacja gospodarowania przestrzenią z poszanowaniem potrzeb ochrony środowiska. Podkreślić należy, że Strategia ZIT wdrażana będzie z

szlaków transportowych w woj. łódzkim i wkomponować się w projekt. b) modernizacja infrastruktury kolejowej, która jest w bardzo złym stanie technicznym. Obecnie jest to linia jednotorowa, niezelektryfikowana, po której pociągi poruszają się (z archaiczną jak na XXI wiek) prędkością (ok. 40 km/h). Jeżdżące po linii pociągi, szynobusy napędzane są tradycyjnym napędem spalinowym - co w żaden sposób nie wpisuje się w ekologiczne ujęcie projektu. Pominięcie tak ważnego aspektu infrastruktury transportowej, spowoduje znikomy rozwój powiatu Opoczyńskiego. Proszę zauważyć, jak wiele osób korzysta z stacji kolejowej Opoczno Południe - co wpłynęło znacząco na zmniejszenie bezrobocia w powiecie i inne aspekty turystyczne, kulturowe i społeczne. Tak samo będzie po uwzględnieniu propozycji zmian. Tylko skrupulatne przygotowanie planów zagospodarowania przestrzennego na min. 30-50 lat w przyszłość jest podstawą (zaczątkiem) do zrównoważonego rozwoju powiatów i inwestycji przedsiębiorców oraz zadowolenia mieszkańców z przewidywalności zmian infrastrukturalnych w regionie. Ps. Innym aspektem rozwoju regionu powinno być zacieśnienie współpracy i dążenie do rozwoju Państwowej Uczelni Wyższej jaką jest Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim, położonej na analizowanym terenie dzięki, której wykształciło się w ciągu 27 lat wiele osób z całego regionu na kierunkach: Administracja, Turystyka i rekreacja, Leśnictwo oraz Zarządzanie. Rozwój Filii UŁ i jej wsparcie w ramach projektu (modernizacja, rozbudowa budynków, wyposażenie w nowoczesne laboratoria, pracownie informatyczne, symulacyjne) powinno również stanowić punkt przygotowanej strategii jako aspekt rozwoju edukacji mieszkańców regionów.	uwzględnieniem założeń SUMP, a co za tym idzie – działania realizowane w ramach Strategii realizowane będą zgodnie z celami horyzontalnymi: 1: Poprawa jakości transportu zbiorowego i bezpieczeństwa Ruchu oraz 2: Kształtowanie postaw zrównoważonej mobilności i ograniczenie wpływu transportu na środowisko, które to kwestie zostały poruszone w treści zgłoszonej uwagi. Podsumowując, uwaga nie została uwzględniona w projekcie Strategii ZIT, jednak poruszone w niej kwestie będą brane pod uwagę w procesach zarządzania dalszym rozwojem MOF oraz podczas realizacji zaplanowanych w Strategii działań. Aspekty poruszone w treści uwagi są bowiem zgodne z polityką rozwojową MOF określoną m.in. w Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego: Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, Gminy Opoczno i Gminy Lubochnia.
--	--

Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki - Opoczno na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

1. Monitoring umożliwia skuteczne zarządzaniem procesem wdrażania Strategii oraz stanowi podstawę do prowadzenia zewnętrznej ewaluacji i oceny stopnia aktualności dokumentu, której celem jest ocena efektów i jakości prowadzonych działań poprzez zwiększenie ich skuteczności, efektywności, trwałości, trafności i użyteczności. Wyniki monitoringu są również istotnym źródłem informacji co do konieczności aktualizacji zapisów niniejszego dokumentu.
2. Monitoring będzie bazował na katalogu wskaźników wskazanych w Programie Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 (FEŁ2027) oraz Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 (Szop). W dokumencie wyróżniono wskaźniki produktu oraz rezultatu w odniesieniu do priorytetów i celów szczegółowych FEŁ2027, w ramach których przewiduje się również zastosowanie i realizowanie zintegrowanych inwestycji terytorialnych, a jednocześnie wiążą się one z przedsięwzięciami zaplanowanymi do realizacji w MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno.

Poniżej zaprezentowano wybór wskaźników, których celem jest monitorowanie stopnia osiągnięcia założonego celu rozwojowego.

Wskaźniki produktu

Cel rozwojowy	Cel szczegółowy FEŁ2027	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Wartość docelowa
1. Poprawa efektywności energetycznej	RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCO74 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	109 640
		RCO75 - Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
		RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetyczne	szt.	10
		RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej	m ²	10 431
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		
		PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE		
		PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE		
		PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej		
		PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE		
		PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE		
		PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków		

2. Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych	RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCO74 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	109 600
		RCO75 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
		RCO22 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii ciepłej)		
		PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	123
		PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE	szt.	18
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		
		PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE	szt.	18
3. Prowadzenie działań adaptacyjnych do zmian klimatu	RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCO74 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	168 130
		RCO75 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
		RCO28 - Powierzchnia objęta środkami ochrony przed niekontrolowanymi pożarami	ha	21 489,06

		RCO26 - Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	ha	11,38
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		
		PLRO041 - Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof		
		PLRO178 - Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu		
		PLRO042 - Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof		
		PLRO044 - Pojemność obiektów małej retencji		
4. Wzmocnienie poziomu ochrony środowiska naturalnego i bioróżnorodności	RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCO36 - Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	ha	0,4
		RCO74 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	7 350
		RCO75 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
		PLRO 71 - Liczba wspartych form ochrony przyrody	szt.	1
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		

		PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych		
5. Zrównoważona mobilność miejska	RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCO74 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	96 280
		RCO75 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	2
		PLRO084 - Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitalnej	szt.	13
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		
		RCO057 - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego		
6. Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej MOF	RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCO74 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	88 490
		RCO75 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
		RCO76 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	szt.	7
		RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		

Cel rozwojowy 7. Rozwój oferty kulturalnej MOF	RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych		
		PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych		
		Wskaźniki FEŁ2027		
		RCO74 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	88 490
		RCO75 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
		RCO76 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	szt.	3
		RCO77 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	3
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		

Wskaźniki rezultatu

Cel rozwojowy		Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Wartość docelowa
1. Poprawa efektywności energetycznej	RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCR26 - Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)	MWh/rok	1 007,68

		RCR29 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony równoważnika CO2	449
		PLRR010 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i ciepłej	MWh/rok	2 534
2. Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych	RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCR31 - Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energii elektrycznej, energii ciepłej)		
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		
		RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii	MW	2,92
3. Prowadzenie działań adaptacyjnych do zmian klimatu	RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCR035 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej		
		RCR36 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami	osoby	25 384
		RCR037 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)	osoby	23 905
4. Wzmocnienie poziomu ochrony środowiska	RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCR95 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	osoby	790
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		

naturalnego i bioróżnorodności		PLRR050 - Średnioroczna liczba odbiorców działań edukacji przyrodniczej we wspartych ośrodkach		
5. Zrównoważona mobilność miejska	RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCR29 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony równoważnika CO2/rok	120
		RCR62 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego	użytkownicy/rok	3 000 000
6. Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej MOF	RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCR77 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	odwiedzający/rok	181 560
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		
		PLRR062 - Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków rowerowych		
		PLRR082 - Roczna liczba turystów korzystających ze wspartych szlaków turystycznych		
Cel rozwojowy 7. Rozwój oferty kulturalnej MOF	RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	Wskaźniki FEŁ2027		
		RCR77 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	odwiedzający/rok	
		Wskaźniki SZOP FEŁ2027		